

NYTT OM LEGEMIDLER

Bruk av opioider i Norge

I Norge har bruken av opioider samlet sett vært stabil de siste ti årene. Dette gjelder både når vi ser på antall brukere og målt i definerte døgndoser / 1000 innbygger. I perioden 2016 – 2020 noterte Reseptregisteret en liten nedgang i den totale bruken av opioider i Norge⁽¹⁾. Bruken av oksykodon har økt i perioden, mens bruken av kodein har gått markant tilbake.

	Definerte døgndoser per 1000 innbygger/dag		Antall personer som fikk minst en resept		Antall personer per 1000 innbygger som fikk resept	
	Fra grossiststatistikken		Fra Reseptregisteret		Fra Reseptregisteret	
	2016	2020	2016	2020	2016	2020
Opioider samlet	19.82	18.38	559 406	552 409	107.3	102.9
Oksykodon	2.20	2.44	40 730	59 135	7.8	11.0
Oksykodon/nalokson	0.28	0.33	6 521	8 978	1.3	1.7
Kodein/paracetamol	9.10	7.88	361 371	338 137	69.3	63.0

Figur 1 Utvikling i bruken av opioider samlet, oksykodon og kodein i perioden 2016-2020⁽¹⁾.

Råd til leger

Helsedirektoratets veileder anbefaler bruk av opioider ved⁽²⁾:

- Sterke akutte smertetilstander
- Postoperative smerter
- Sterke smerter som skyldes aktiv kreftsykdom

Pasienter med langvarige smerter som ikke skyldes kreftsykdom bør få andre tilbud enn opioider. Dette gjelder også ved forverring av smerter ved kroniske sykdomstilstander, som ryggsmarter og migrene, der risiko for å utvikle avhengighet er stor. Veilederen åpner likevel for bruk av opioider ved langvarige, sterke smerter som ikke skyldes kreftsykdom, for eksempel hos pasienter med artrose eller neuropatiske smerter, etter at andre behandlingsmetoder, både legemidler og annet enn legemidler er forsøkt.

Mavenclad og risiko for alvorlig leverskade

Mavenclad (kladribin) brukes ved behandling av voksne pasienter med høyaktiv relapserende multippel sklerose (MS) i form av to tablettkurer i løpet av to år⁽³⁾. Det er rapportert tilfeller av alvorlig leverskade, og en nylig gjennomgang av legemidlets sikkerhetsdata har konkludert med en økt risiko. Derfor er det nye anbefalinger fra europeiske legemiddelmyndigheter om overvåking av leverfunksjon for å minimere risikoen for leverskade under behandling.

Råd til leger:

- Innhent pasienthistorikk om underliggende leversykdommer eller tidligere leverskade før oppstart av behandling.
- Leverfunksjonstester bør tas før oppstart av hver behandlingskur og ellers ved behov under behandlingen.
- Dersom pasienten utvikler tegn på leverskade, som stigning i transaminaser >1000 enheter eller gulsott, skal behandlingen avsluttes.
- Gi råd til pasient om å kontakte lege umiddelbart ved symptomer på leverskade, slik som svekket allmenntilstand, kvalme, fordøyelsesbesvær, smerter i leverregionen, mørk urin og gulsott.

Meld mistenkte bivirkninger via **melde.no**.

Trimbaw inhalasjonspulver på blå resept

Trimbaw inhalasjonspulver (beklometason / formoterol / glykopyrronium) er innvilget forhåndsgodkjent refusjon til vedlikeholdsbehandling hos voksne pasienter med moderat til alvorlig kronisk obstruktiv lungesykdom (kols), som ikke er adekvat behandlet med en kombinasjon av et inhalert kortikosteroid og en langtidsvirkende beta2-agonist eller en kombinasjon av en langtidsvirkende beta2-agonist og en langtidsvirkende muskarinantagonist.

Nye vilkår for prostaglandinanaloger

Refusjonsberettiget bruk og refusjonsvilkår for prostaglandinanalogene latanoprost, bimatoprost, travoprost og tafluprost til reduksjon av forhøyet intraokulært trykk ved glaukom med åpen kammervinkel og okulær hypertensjon, er endret.

Vilkårene 64 og 154 er fjernet, slik at:

- prostaglandinpreparater kan brukes også uten at betablokker først er forsøkt, og
- latanoprost uten konserveringsmiddel kan brukes uavhengig av om pasienten tåler konserveringsmidler.

Referanser:

1. <https://www.fhi.no/contentassets/3ffd57f65fd6424db70d4209748a13c3/legemiddelforbruket-i-norge-20162020.pdf>
2. <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/vanedan-nende-legemidler>
3. <https://legemiddelverket.no/nyheter/nye-anbefalinger-ved-bruk-av-mavenclad-kladribin-pa-grunn-av-risiko-for-alvorlig-leverskade>